

overigens niet Albarda te merken krijgen maar diens opvolger ir. Th. P. Tromp.

★

Goudriaan stond voor een op het eerste gezicht onmogelijke opgave. Hij bracht in de maand oktober (dat was de maand waarin van de 'Corridor' uit geleidelijk heel Noord-Brabant werd bevrijd) grondige inspectie-bezoeken aan de stations in alle delen van het bevrijde Zuiden alsmede aan de Centrale Werkplaatsen van de Spoorwegen te Tilburg; hij had een auto tot zijn beschikking en deze was aanvankelijk tegelijk zijn directie-kantoor.¹ In een nota d.d. 9 november² vatte hij zijn indrukken en denkbeelden samen. Van zijn bezoek aan Brussel waar hij met Kruls had gesproken, had hij gebruik gemaakt om de directeur-generaal van de Belgische Spoorwegen te bezoeken en wel was deze spoedig nadien wegens collaboratie geschorst en vervolgens ontslagen, maar Goudriaan had ook met zijn opvolger een goed contact kunnen leggen. Begin november waren in België, dat vóór de Duitse bezetting ca. 3 500 locomotieven had bezeten (Nederland 860), weer ca. 750 'onder stoom', zoals het heette (andere bevonden zich nog in de reparatiewerkplaatsen) – in het bevrijde Zuiden waren er toen ongeveer 30, van welke welgeteld 8 'onder stoom' waren: 4 'gewone' locomotieven en 4 rangeerlocomotieven, waaronder 3 gehuurde: 1 van de Zinkfabriek te Budel en 2 van de Staatsmijnen. Voorts bevonden zich nog 45 locomotieven in Nijmegen maar daar had men weinig aan doordat de spoorbrug in de lijn Nijmegen–Den Bosch was vernield. Hier en daar, vooral in Zuid-Limburg, stonden bij de stations nog personen- en goederenwagons (enkele honderden gesloten goederenwagons en ca. 1 200 kolenwagons), meestal onbeschadigd – er viel niets mee te vervoeren al bij gebrek aan bedrijfsklare locomotieven. De ruim 20 locomotieven die door de Duitsers waren vernield, konden niet op korte termijn worden hersteld: geen bedrijf in het Zuiden was door de *Wehrmacht* zo grondig vernield als de Centrale Werkplaatsen van de Spoorwegen. Vernield waren voorts alle bruggen, alle kruisingen en wissels op de emplacementen, alle seinhuizen, alle draaischijven en alle installaties om de locomotieven van water en

¹ Later in november kreeg Goudriaan een bureau in Eindhoven. ² J. Goudriaan: 'Stand NS en enkele belangrijke verkeersproblemen d.d. 8 november 1944' (9 nov. 1944) (*Enq.*, punt p, gestenc. bijl. 404 en Collectie-Goudriaan, 109).